

शिवराज नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

चन्द्रौटा, कपिलवस्तु, लुम्बिनी प्रदेश

लैज़िक समानता तथा
सामाजिक समावेशीकरण
परिक्षण प्रतिवेदन

विषय सूची

परिचय खण्ड

१	पृष्ठभूमि	१
२.	नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय	३
३.	अध्ययनको महत्व	३
४.	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको उद्देश्यहरू	४
५.	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरू	४
६.	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको विधि र तरिका	५
७	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका सहभागीहरू	६

तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण खण्ड

८.	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि सूचक र उपसूचक अन्तर्गत प्राप्ताङ्क	७
	विश्लेषण खण्ड	

९	लै.स.सा.स परिक्षण विश्लेषणका औजारहरू	९
१०.	लै.स.सा.स. परिक्षण तथ्याङ्को तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण	९

मुख्य उपलब्धिहरू

११.	लै.स.सा.स. परीक्षण विधिबाट देखिएका लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था	११
१२.	सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरू (SWOT Analysis)	१४
१३.	लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना	१८

निश्कर्ष र सुझावहरू

अनुसूचीहरू

अनुसूची १:	लै.स.सा.स. परिक्षणका सूचकहरू माथि प्राप्त अङ्क	२३
अनुसूची २:	लै.स.सा.स परिक्षण कार्यशालामा उपस्थीत सहभागीहरूको विवरण	६७
अनुसूची ३:	माइन्युट	६९
अनुसूची ४:	कार्यक्रमका केही तस्वीरहरू	७१

परिचय खण्ड

१ पृष्ठभूमी

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछुतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । संविधानको भाग ३, मौलिक हक र कर्तव्य अन्तर्गत धारा २४ मा छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्धको हक, २६ मा धार्मिक स्वतन्त्रताको हक, ३२ मा भाषा तथा संस्कृतिको हक, ३८ मा महिलाको हक, ३९ मा बालबालिका सम्बन्धि हक, ४० मा दलितको हक, ४२ मा सामाजिक न्यायको हक, ४९ मा ज्येष्ठ नागरिकको हक, ४३ मा सामाजिक सुरक्षाको हक लगायतका मौलिक हकहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

महिलाको हक सम्बन्धि उपधारा (१) ले समान वंशीय अधिकार, उपधारा (२)ले सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि अधिकार, उपधारा (४) ले राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, उपधारा (६) ले सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धि अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । बालबालिकाको हक सम्बन्धि उपधारा ४ ले कुनै पनि बालबालिकालाई कलकारखाना, खानी वा यस्तै अन्य जोखिमपूर्ण काममा लगाउन नपाइने, उपधारा ५ ले बालविवाह, गैरकानूनी ओसारपसार अपहरण र बन्दक राख्न पाइने छैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ । दलितको हक सम्बन्धि उपधारा १ ले राज्यका सबै निकायमा दलितलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा सहभागी हुने हक हुने छ भनी व्यवस्था गरेको छ त्यसैगरी सामाजिक न्यायको हक सम्बन्धि उपधारा १ ले आर्थिक, सामाजिक वा शैक्षिक दृष्टिले पछाडी परेका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति, मधेसी, थारु, मुस्लिम, पिछाडावर्ग, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, अपाङ्गता भएको व्यक्ति, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछडिएको क्षेत्रको नागरिक तथा आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्यलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यका निकायमा सहभागीताको हक सुनिश्चित गरेको छ ।

संविधानले लै.स.सा.स. सुनिश्चित गर्न समानता र गैर भेदभावको सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुका साथै संवैधानिक राष्ट्रिय आयोग र मानव समाज संस्थाहरू सहित राष्ट्रिय महिला आयोग, राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, राष्ट्रिय मधेश आयोग, राष्ट्रिय मुस्लिम आयोग, राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति आयोग र राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगहरू स्थापना गरि कार्यआरम्भ गरिसकेको अवस्था छ । संविधानद्वारा प्रत्याभूति गरिएको संघिय शासन प्रणालीमा लैङ्गिक असमानता र सामाजिक वहिष्करणलाई कम गर्न तथा सामाजिक रूपान्तरणका लागि धेरै अवसरहरू प्रदान गरेको छ । यस पद्धतीले नेपालका सबै राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता अगाडि बढाउने क्षमता राख्दछ । लै.स.सा.स. का सवालमा सम्बोधन गर्ने मुख्य अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूमा दिगो विकास लक्ष्य, महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि (CEDAW), बेइजिङ्ग घोषणा पत्र (BPFA) आदि मुख्य पड्दीमा रहेका छन् ।

दिगो विकासको पाँचौ लक्ष्य लैङ्गिक समानता र सोहौलक्ष्य शान्तिपूर्ण, न्यायपूर्ण र समावेशी समाजको आवश्यकता मुख्य लै.स.सा.स.को लागि समर्पित लक्ष्य हुन् । यद्यपि दिगो विकासका सबै लक्ष्य लै.स.सा.स. अनुरूप एकिकृत गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लै.स.सा.स.) सम्बन्धि व्यवस्था गरेको छ । यसका अलावा दफा ११ को नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (२) मा जेष्ठ नागरिक अपाइगता भएका व्यक्ति र असत्तहरूको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी, अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ, भने दफा २४ को उपदफा (२) मा स्थानिय तहले विकास योजना निर्माण गर्दा संघिय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसिमा, र प्रक्रियासँग अनुकूल हुने गरि सुशासन, बालमैत्री, वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूल, विपद् व्यवस्थापन, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण लगायतका अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ भनी व्यवस्था गरिएको छ । यसै गरी सोही दफाको उपदफा ३ मा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले आफ्ना योजनाहरू निर्माण गर्दा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग क्षेत्र र समुदायहरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने छ, भनि उल्लेख गरिएको छ ।

त्यसैगरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क संकलन गर्ने, सामाजिक विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहु-विवाह, लैंगिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदिको व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा प्रकृयामा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिई लै.स.सा.स प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

ऐनले गरेको व्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकारहरूले वर्षमा एक पटक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको प्रथम चौमासिक भित्र लै.स.सा.स परिक्षण गरी सक्नुपर्दछ । लै.स.सा.स परिक्षण दिर्गदशन २०७८ मा व्यवस्था भए बमोजिम लै.स.सा.स. परिक्षण गर्नु पूर्व एक लै.स.सा.स. कार्यान्वयन समिति तथा परिक्षण कार्यको सहयोग तथा समन्वयका लागि स्थानीय सरकारले एक कार्यदल गठन समेत गर्नु पर्दछ । नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह, सुशासन तथा उत्तरदायित्व गरि ५ वटा प्रमुख शिर्षकहरू भित्र २२ वटा उपशीर्षकहरू राखिएका छन् । ती उपशीर्षकहरूलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपशीर्षकमा प्रश्नहरू राखिएका छन् । तिनै प्रश्नहरूको आधारमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूसंग छलफल गर्नुपर्ने हुन्छ । छलफलको आधारमा प्रत्येक उपशीर्षक बारेका उत्तरहरू राम्रो देखिएकामा १, मध्यम देखिएकामा ०.५ र सुधार गर्नुपर्ने देखिएकोमा वा सो विषय हुँदै नभएमा ० अंकहरू प्रदान गर्नुपर्ने हुन्छ र प्राप्त नतिजालाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रको माध्यमबाट सहभागीहरू माझ प्रस्तुत गर्नुपर्दछ । लै.स.सा.स परिक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, लै.स.सा.स. परिक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो लै.स.सा.स. क्षेत्रको विकासको उत्तरदायित्व पुरा गर्न स्थानीय सरकारलाई ठूलो टेवा पुग्ने गर्दछ । यसैको आधारमा भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसबाट प्राप्त निष्कर्षहरूले सधाउँछन् । यसै सर्दभमा स्थानीय तह लै.स.सा.स. परिक्षण गरिएको छ ।

२. नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

शिवराज नगरपालिका नेपालको लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने कपिलवस्तु जिल्लामा अवस्थित एक नगरपालिका हो। शिवराज नगरपालिकाको नाम शान्तिका अग्रदुत गौतम बुद्धको गृह जिल्ला कपिलवस्तुको पश्चिमी क्षेत्रमा अवस्थित ऐतिहासिक स्यूराज क्षेत्र तथा प्रसिद्ध धार्मिक स्थल शिवगढीका नामबाट नामाकरण गरिएको हो। शिवराज नगरपालिका नेपाल सरकारको मिति २०७१/०१/२५ को निर्णयबाट साविकका शिवपुर, विरपुर, चनई, विसुनपुर जवाभारी, शिवगढी, थुन्हिया र लालपुर गा.वि.सलाई समावेश गरि स्थापना गरिएको हो। सामुन्द्रीक सतहबाट ७०० फिटदेखि १००० फिट सम्मको उचाईमा रहेको यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल २८४.०८ वर्ग कि.मी. छ। पूर्वमा बुद्धभूमी नगरपालिका, पश्चिममा विजयनगर गाउँपालिका, उत्तरमा अर्घाखाँची र दाङ जिल्ला र दक्षिणमा कृष्णनगर र महाराजगंज नगरपालिका रहेको छ।

जनसाङ्ख्यिक विवरण

कुनैपनि स्थानको जनसङ्ख्या सो स्थानको विकासको साधन र साध्य दुवैको रूपमा रहेको हुन्छ। विकासका लागि आवश्यक आर्थिक र भौतिक साधनको परिचालन मानव श्रोतबाट नै हुने भएकाले विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा यसको बनावटका विविध पक्षहरूको अध्ययन र विश्लेषण आवश्यक हुन्छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८, को प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार १६,०७२ परिवार संख्या रहेको शिवराज नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ८४,४५४ रहेको छ। जसमध्ये पुरुषको संख्या ४९,०९८ र महिलाको संख्या ४३,३५६ रहेको छ।

विवरण	राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा
जनसंख्या	८४,४५४
पुरुष जनसंख्या	४९,०९८
महिला जनसंख्या	४३,३५६
जनगणना घर संख्या	१३९६०
परिवार संख्या	१६०७२
क्षेत्रफल	२८४.०८
जनघनत्व (प्रति वर्ग किलोमिटर)	२९७
लैंड्रिक अनुपात	९४.७९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ प्रारम्भिक प्रतिवेदन

३. अध्ययनको महत्व

शिवराज नगरपालिकाले महिला, जनजाती, आदिवासी, दलित, सामाजिक, आर्थिक रूपमा पछाडी परेको वर्ग तथा समुदायको सहभागितालाई बढाएर विकासको प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने पक्षमा जोड दिएको छ। आफ्नो क्षेत्रको विकासका लागि श्रोत र साधनहरूको बाँडफाँड, कार्यान्वयन तथा परिचालन, र त्यसबाट प्राप्त प्रतिफलको उपभोगमा यस परिक्षणले सामाजिक समानता ल्याउने उद्देश्य राखेको छ। नगरपालिकाबाट प्रवाहित सेवालाई बढी प्रभावकारी बनाउन लैंड्रिक स्थितिको पहिचान र योजनाबद्ध तवरबाट लैंड्रिक उत्तरदायी विकास प्रकृयालाई संस्थागत गर्न लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण आवश्यक छ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण प्रकृया आफैमा एउटा सहभागितामुलक स्वमूल्याङ्कन भएकोले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको व्यक्तिगत तथा संस्थागत कृयाकलापहरूलाई लैंगिक समानता र महिला सशक्तिकरण तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा काम गर्न उत्साह जगाउँछ । साथै यस प्रक्रियामा संलग्न पक्षलाई लै.स.स.स.को पक्षमा उत्तरदायी हुने तर्फ पनि उन्मुख गराउँदछ । यस प्रक्रियाले स्थानीय तहको लैंगिक मूलप्रवाहीकरण, सामाजिक समावेशीकरण तथा महिला सशक्तिकरण सम्बन्धीय कार्यक्रममा प्रभावकारिता बढाउन र संस्थागत अपनत्वको भावना कायम गर्न पनि सघाउ पुऱ्याउँदछ । यस परिक्षणद्वारा आगामी वर्षमा नगरपालिकाले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति तय गरि त्यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन समेत मद्दत पुऱ्याउँदछ ।

४. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको उद्देश्यहरू

- ✓ नगरपालिकाको आवधिक र वार्षिक योजनामा लैंगिक मूलप्रवाहीकरणलाई संस्थागत गर्ने ।
- ✓ समावेशीकरणको लक्ष्यलाई नगरपालिकाको संरचना र कार्य योजनामा स्थान दिने ।
- ✓ संस्थागत एवं कार्यक्रमगत रूपमा नगरपालिकालाई लैंगिक एवं समावेशीकरण मैत्री बनाउने ।

५. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरू

- ✓ नीति, कानून, योजना अन्तर्गतका क्षेत्रहरू
- ✓ संस्थागत व्यवस्था अन्तर्गतका क्षेत्रहरू
- ✓ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास अन्तर्गतका क्षेत्रहरू
- ✓ सेवा प्रवाह अन्तर्गतका क्षेत्रहरू
- ✓ सुशासन तथा उत्तरदायित्व अन्तर्गतका क्षेत्रहरू

मूळ ५ वटा क्षेत्रहरू तथा सूचकहरू अन्तर्गत रही तल उल्लेखित २२ वटा उपसूचक तथा उपक्षेत्रहरू यस परिक्षणको मूळ्य अधारहरू हुन् ।

- ✓ नीति र कानूनमा समावेशिता र सहभागिता
- ✓ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
- ✓ बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
- ✓ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
- ✓ कार्यप्रणाली समावेशी
- ✓ समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
- ✓ वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता
- ✓ तथ्याङ्क संडकलन तथा व्यवस्थापन
- ✓ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
- ✓ अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
- ✓ कानूनी साक्षरता

- ✓ विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता
- ✓ पूर्वाधार विकास
- ✓ प्रजनन स्वास्थ्य
- ✓ शिक्षा कार्यक्रम
- ✓ खानेपानी तथा सरसफाई
- ✓ स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन
- ✓ सुशासन
- ✓ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
- ✓ सूचना तथा संचार
- ✓ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- ✓ समन्वय र सम्बन्ध विस्तार

६. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको विधि र तरिका

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले एउटा पक्षलाई मात्र नभई सबै पक्षलाई समेटेर स्थानीय सरकारलाई सुधारात्मक दिशामा निर्देश गर्न महत गर्ने भएकोले विषयवस्तु सुहाउँदो विधि वा प्रकृयाहरू अपनाउन आवश्यक छ। यस परिक्षणमा यस परिक्षणमा पहिलो चरण अन्तर्गत लै.स.सा.स. परिक्षणको तयारीका लागि नगरपालिकासंग समन्वय गरि परिक्षण कार्यशालाको मिति र स्थान तय गरिएको थियो। साथै नगरपालिकाले प्रकाशन गरेका लै.स.सा.स. संग सम्बन्धित तथा अन्य दस्तावेजहरूको अध्ययन गरिएको थियो भने दास्तो चरण अर्थात् कार्यन्वयन चरण अन्तर्गत लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शन २०७८ को अधिनमा रहि १ कार्यान्वयन समिती गठन गरिएको थियो। नगरपालिकाका प्रमुख श्री नेत्रराज अधिकारीको संयोजकत्वमा बनेको उक्त समितिमा उपप्रमुख श्री शिव कुमारी चौधरी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री गणेश प्रसाद अर्याल, सामाजिक विकास शाखाबाट श्री विपिन खनाल, कार्यपालिका सदस्य श्री चन्द्र बहादुर गहतराज, कार्यपालिका सदस्य श्री लक्ष्मी हमाल, श्री शान्ता सेन, महिला तथा बालबालिका शाखाबाट श्री शारदा गुप्ता लगायत ८ सदस्यको उपस्थिती रहेको थियो। कार्यपालिका सदस्य श्री लक्ष्मी हमाल, सामाजिक विकास शाखाका श्री विपिन खनाल, लै.स.सा.स. परिक्षण सहजकर्ता श्री दुर्गा कट्टेल लगायत संलग्न कार्यदल, नगरपालिकाका कर्मचारीहरू, र जनप्रतिनिधिहरू विच छलफल गरि आफ्नो मुख्य सरोकारको तथा सम्बन्धित शाखाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि निर्धारित संरचनाको माध्यमबाट संस्थाको स्वमूल्याङ्कन गरी नतिजा सार्वजनिक गरिएको थियो। यो कार्यशाला संचालन गर्न सहभागितात्मक विधि अवलम्बन गर्नुका साथै सिकाई तथा अनुभवजन्य सिकाई प्रकृयालाई प्रयोगमा ल्याइएको थियो। प्राप्त नतिजालाई सरोकारवाला विच प्रस्तुतीकरण गरिएको थियो। प्रस्तुतिमा प्राप्त नतिजालाई थप प्रष्ट पारि साझा बुझाई तथा सहमति कायम गरिएको थियो।

यसै गरि प्रतिवेदन तयारी चरण अन्तर्गत कार्यदल सगको समन्वयमा तयार गरिएको मस्यौदा प्रतिवेदना माथि नगरपालिका र प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले दिएको पृष्ठपोषणको आधारमा अन्तीम प्रतिवेदन तयारी गरिएको हो।

लै.स.सा.स परिक्षणको समयावधिमा निम्न विधी अपनाई सुचकहरू माथी छलफल गरि तथ्याङ्क सार्वजनिक गरिएको थियो ।

- ✓ नगरपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम, बजेट आदिको अध्ययन तथा विश्लेषण
- ✓ नगरपालिकाको ऐन तथा कार्यविधि लगायतका दस्तावेजहरूको अध्ययन
- ✓ दिर्घकालिन तथा आवधिक विकास योजनाको अध्ययन र विश्लेषण
- ✓ वार्षिक प्रगति समिक्षा प्रतिवेदन अध्ययन
- ✓ मुख्य सरोकारवालाहरूसँग सूचना संकलन तथा अन्तरवार्ता (नगर प्रमुख तथा उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडाध्यक्ष, योजना तथा प्रशासन शाखा प्रमुख र विषयगत शाखाका प्रमुख)
- ✓ उपभोक्ता समिति र लक्षित वर्गसँग समूह छलफल ।

७ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका सहभागीहरू

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणमा निम्न अनुसारको सहभागिता रहेको थियो ।

- ✓ नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख तथा सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्षहरू, कार्यपालिका सदस्यहरू
- ✓ शिवराज नगरपालिकाका विषयगत शाखाका प्रमुख तथा कर्मचारीहरू
- ✓ सेवाग्राहीहरू तथा सरोकारवाला व्यक्तीहरू
- ✓ सहभागीहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा समावेश गरिएको छ ।

तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण खण्ड

८. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्ध सूचक र उपसूचक अन्तर्गत प्राप्ताङ्क

क्र स	सूचक तथा उपसूचकहरू	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१	नीति, कानून, योजना	२०	१३.५
	➤ नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागीता	८	४.५
	➤ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	७
	➤ बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	२
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	१४.५
	➤ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	१.५
	➤ समावेशी कार्यप्रणाली	४	३
	➤ समिति उपसमिति र कार्यदलमा लैंगिक समानता र समावेशिता	४	३.५
	➤ वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	३.५
	➤ तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता र समावेशिता	४	३
३	मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	२०	१२.५
	➤ मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	८	४.५
	➤ अनौपचारिक मुल्यमान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	२.५
	➤ कानुनी साक्षरता	४	३
	➤ विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	२.५
४	सेवा प्रबाह	२०	१२.५
	➤ पूर्वाधार विकास	४	२.५
	➤ प्रजनन् स्वास्थ्य	४	२.५
	➤ शिक्षा कार्यक्रम	४	३
	➤ खानेपानी तथा सरसफाई	४	२
	➤ स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	२.५
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१४
	➤ सुशासन	४	३.५
	➤ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	२.५
	➤ सुचना तथा संचार	४	३
	➤ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	४	१.५
	➤ समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	३.५
	जम्मा	१००	६७

यस नगरपालिकामा लै.स.सा.स परिक्षणको अभ्यास पहिलो पटक भएको भए तापनि लै.स.सा.स परिक्षण प्रति जनप्रतिनिधीहरू, कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको चासो रहेको पाइयो । यस नगरपालिकामा कतिपय व्यवस्था प्रदेशकै नीति तथा कानुनलाई आधार मानेर गर्ने गरिएको छ । यहाँ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५, अपाङ्गता संरक्षण कोष संचालन कार्यविधि, २०७८, एकल महिला सुरक्षा कोष संचालन कार्यविधि, २०७८, स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष संचालन कार्यविधि, २०७८, बाल संरक्षण कोष, २०७८, स्थानीय बाल अधिकार समिति, २०७८ जस्ता लै.स.सा.स.संग सम्बन्धित दस्तावेजहरू निर्माण गरिएको पाउन सकिन्छ ।

नगरपालिकाले महिला, बालबालिका तथा किशोरी माथि हुने यौनजन्य हिंसा तथा अन्य अपराध न्यूनीकरणका लागि विभिन्न सचेतना अभियान सहितका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा नियन्त्रण र मानव बेचविखन विरुद्धका लागि विभिन्न अभियान सञ्चालन गर्ने, उपमेयरसँग महिला तथा किशोर किशोरी लक्षित शसक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई जिविकोपार्जनका लागि सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने, ज्येष्ठ नागरिकको उच्च सम्मान गर्दै प्रोत्साहन सहित उच्च मनोबल बढाउन विभिन्न सम्मान मूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा, यौनशोषण, दुर्व्यवहार, बालविवाह लगायत जोखिममा परेका बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिला तथा यौनिक अल्पसंख्यकहरूलाई प्रवर्धन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, जस्ता नीति लिएको छ ।

यद्यपि यस नगरपालिकामा महिला, जनजाति, दलित, अपाङ्गता भएका तथा पछाडि पारिएका समुदायहरूलाई सिपमूलक तथा क्षमता विकासका क्षेत्रमा ठोस कार्यक्रमहरूको सुरुवाती चरणमा मात्र रहेका छन् साथै विभिन्न कार्यक्रम तथा समितीहरूमा महिला सहभागिता रहेको भएता पनि निर्णय प्रक्रियामा महिला सहभागिताको सकृयता भने न्यून रूपमा रहेको छ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्र फराकिलो साथै सुचकहरू स्पष्ट हुन नसक्दा नगरपालिकाले यस क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्नलाई गहकिलो कार्यक्रमहरू ल्याउन समेत टोल टोलमा यस विषयमा जनचेतना फैलाउन जरुरी रहेकोले आगामी दिनमा योजना तर्जुमाको समयमा योजनावद्ध तरिकावाट अगाडी बढ्न सके यस क्षेत्रमा उपलब्धिमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न सकिनेछ । यसका साथै नगरपालिकाले तय गरिसकेको लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी नीति अनुरूप नगरपालिकाका कार्यक्रमहरू अगाडी बढाउन सके अभ प्रभावकारी हुने सुनिश्चित छ ।

विश्लेषण खण्ड

९ लै.स.सा.स परिक्षण विश्लेषणका औजारहरू

- ✓ लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको पक्षबाट नगरपालिकाको संस्थागत, नीतिगत र कार्यक्रमको सूचकहरूलाई आधार मानी माकुरीजालो ग्राफ विधिबाट विश्लेषण
- ✓ लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको पक्षबाट नगरपालिकाको संस्थागत, नीतिगत र कार्यक्रमको सूचकहरूलाई आधार मानी स्तम्भचित्रबाट विश्लेषण
- ✓ नगरपालिकाको लै.स.सा.स को क्षेत्रमा देखिएका सवल पक्ष र कमजोर पक्ष एवं अवसर तथा चुनौतिहरूको विश्लेषण ।

१०. लै.स.सा.स. परिक्षण तथ्याङ्को तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण

नीति कानुन र योजना

लैंड्रिंग समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण दिग्दर्शनको तालिका नं १ मा उपलब्ध गराईएका १०० ओटा प्रश्नहरूमा सहभागीतात्मक छलफल र प्रमाणीकरणका कागजातका आधारमा नगरपालिकाले कुल ६७ अङ्ग प्राप्त गरेको छ । सूचकहरूमाथी तुलनात्मक अध्ययन गर्दा नगरपालिकाले नीति कानुन र योजना शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा १३.५ अङ्ग अर्थात ६७.५ प्रतिशत ल्याइ राम्रो अभ्यास गरिरहेको पाउन सकिन्छ । यस सूचक अन्तर्गतका उपसूचक माथी भएको अभ्यासलाई अध्ययन गर्दा योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन चरणमा पूर्ण अंक नजिक अङ्ग ७ अर्थात ८७.५ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको पाउन सकिन्छ तथापि लै.स.सा.स.सँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने कार्यक्रमहरूमा बजेट तर्जुमा गर्ने र संचालन गर्ने कार्य तुलनात्मक रूपमा कमजोर देखिन्छ । नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागीताका सवालमा भने ४.५ अङ्ग प्राप्त गर्नुले यस उपसूचकमा बढी लै.स.सा.स. मैत्री बनी कार्य अगाडि बढाउनु पर्ने अवस्था देखिन्छ ।

संस्थागत व्यवस्था

सूचक नं. २ संस्थागत व्यवस्था १४.५ अङ्ग अर्थात ७२.५ प्रतिशत प्राप्त भएको छ । यस अन्तर्गतका उपसूचकहरू वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता, समिति उपसमिति र कार्यदलमा लै.स.सा.स. मैत्री बनी कार्यसम्पन्न गरेको पाउन सकिन्छ भने तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन समिति उपसमिति र कार्यदलमा सहभागीतामा, कार्य प्रणालि समावेशीमा समान ३ अङ्ग ल्याइ लक्ष्य नजिक रहेको पाउन सकिन्छ भने, यस सूचक माथि पूर्ण लै.स.सा.स. मैत्री बनी कार्यसम्पन्न गर्नका लागि भने अझै कार्ययोजना बनाएर अगाडी बढनु पर्ने अवस्था रहेको पाउन सकिन्छ ।

मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

मानव संशाधन तथा क्षमता विकासको क्षेत्रमा नगरपालिकाले १२.५ अङ्ग अर्थात ६२.५ प्रतिशत अङ्ग प्राप्त गरेको अवस्था छ । कानूनी साक्षरता उपसूचकमा राम्रो अभ्यास अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू तुलनात्मक रूपमा बढि लै.स.सा.स. मैत्री रहेको पाउन सकिन्छ भने विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता, अनौपचारीक मूल्य मान्यता र कुसंस्कारका विरुद्ध जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन तथा कर्मचारी जनप्रतिनिधीको लै.स.सा.स.का सवालमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू कार्ययोजना तय गरि अगाडी बढाउन सके नगरपालिकाको लै.स.सा.स. सम्बन्धि लक्ष्य समयमा नै पूरा हुन सक्नेछ ।

सेवा प्रवाह

सेवा प्रवाह शिर्षक अन्तर्गत नगरपालिकाले १२.५ अङ्ग अर्थात् ६२.५ प्रतिशत कार्य गरेको छ, भने यस अन्तर्गतका उपसूचकमा भने शिक्षा कार्यक्रमले ३ अङ्ग प्राप्त गरि लक्ष्य नजिक रहेको पाउन सकिन्छ। खानेपानी तथा सरसफाई पूर्वाधार विकास, स्वरोजगार तथा आयआर्जनका कार्यक्रम, प्रजनन स्वास्थ्य उपसूचक अन्तर्गतका कार्यक्रम संचालनमा अझै लै.स.सा.स. मैत्री बन्नका लागि योजनावद्व तरिकाले अगाडी बढ्न सके नजिता हासिल गर्न सकिनेछ।

सुशासन तथा उत्तरदायित्व

नगरपालिकामा सुशासन तथा उत्तरदायित्व शिर्षक अन्तर्गत १४ अङ्ग अर्थात् ७० प्रतिशत प्राप्त भएको छ। उपसूचकहरू माथि तुलनात्मक अध्ययन गर्दा शुसासन तथा समन्वय र सम्बन्ध विस्तार उपसूचक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा ३.५ अर्थात् ८७.५ प्राप्त गरी लै.स.सा.स.को सवालमा राम्रो अभ्यास रहेको पाउन सकिन्छ। नगरपालिकाले उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन जस्ता उपसूचक अन्तरगतका कार्यक्रमहरूमा योजनावद्व तरिकाले अगाडी बढ्न सके लै.स.सा.स.को क्षेत्रमा नगरपालिकाले राखेको उद्देश्यहरू पूरा गर्न सफल हुने सुनिश्चित छ।

समग्रमा माथी प्रस्तुत तालिकामा उल्लेखित अवस्था विश्लेषण अनुसार शिवराज नगरपालिकामा समग्रमा संस्थागत व्यवस्था र सुशासन तथा उत्तरदायित्व मूल सूचकहरू तुलनात्मक रूपमा सन्तोषजनक देखिन्छ। संस्थागत व्यवस्था अन्तर्गत पनि तुलनात्मक रूपमा कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व उपसूचक कमजोर रहेका देखिन्छ भने सुशासन तथा उत्तरदायिकत्व अन्तर्गत अनुगमन तथा मूल्यांकन उपसूचक तुलनात्मक रूपमा कमजोर देखिन्छ। आगामी दिनहरूमा लै.स.सा.स.का दृष्टिले यी क्षेत्रहरूमा नीतिगत तथा रणनीतिक योजना बनाएर कार्यान्वयनमा जानुपर्ने देखिन्छ भने अन्य उपसूचकहरू भने केहि सन्तोषजनक देखिएको छ। त्यसै गरी मूल सूचकहरू मानव संसाधन तथा क्षमता विकास र सेवा प्रवाह अन्य विषयहरू भन्दा कमजोर देखिन्छ। जसमा सेवा प्रवाह अन्तर्गत खानेपानी र सरसफाई तुलनात्मक रूपमा कमजोर देखिन्छ।

बाँकी विस्तृत विवरण फारम अनुसूची १ मा रहेको छ।

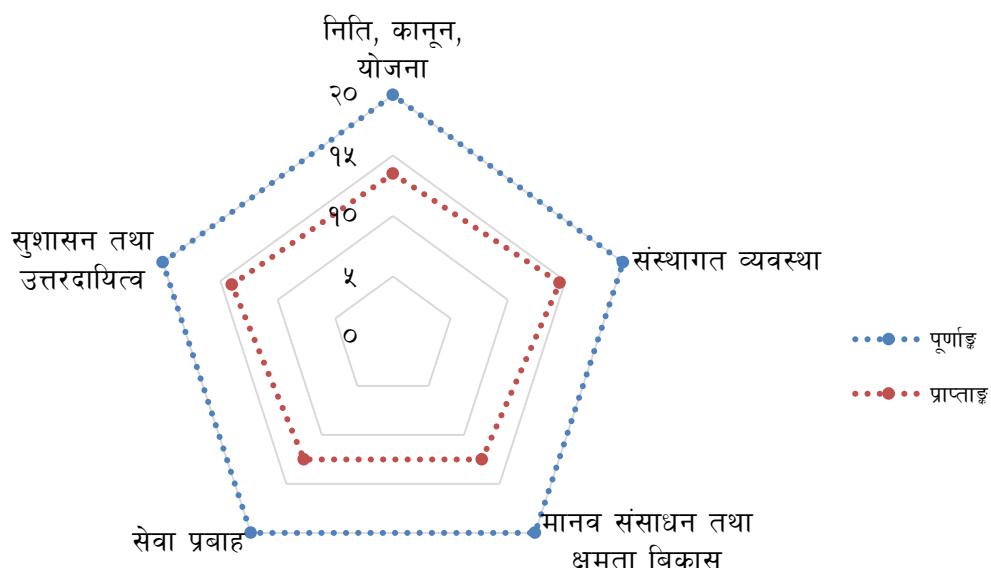
मुख्य उपलब्धिहरू

११. लै.स.सा.स. परीक्षण विधिबाट देखिएका लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

- ✓ लै.स.सा.स. परीक्षण सम्बन्धमा स्थानिय जनप्रनिधिहरू, न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरू, कर्मचारीहरू, अन्य सहभागी सदस्यहरू लगायतको सकृय सहभागिता रहेको ।
- ✓ महिला, जनजाती, आदिवासी, दलित, सामाजिक, आर्थिक रूपमा पछाडी परेको वर्ग तथा समुदायको सहभागितालाई बढाएर विकासको प्रक्रियालाई संस्थागत गर्ने पक्षमा जोड दिन स्थानिय तहका जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरू सकारात्मक रहेको ।
- ✓ यस परीक्षणद्वारा स्थानिय तहले लै.स.सा.स. नीति तय गर्ने तथा गरिएको नीतिलाई कार्यन्वयनमा ल्याउन थप मद्दत पुगेको ।
- ✓ दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तीका लागि ध्यानाकर्षण भएको ।
- ✓ लै.स.सा.स. मैत्री पूर्वाधार विकासमा ध्यानाकर्षण बढेको ।
- ✓ स्थानिय तहको सामाजिक विकासका क्षेत्रको कार्यविस्तार गर्ने तर्फ ध्यानाकर्षण भएको ।
- ✓ लै.स.सा.स.को क्षेत्रमा सुक्षम विषयमा समेत सम्वेदनशील हुनु पर्ने रहेछ भनि समुहमा छलफल भएको ।
- ✓ लै.स.सा.स.का ५ वटा शिर्षक २२ वटा उपशिर्षक तथा १०० वटा कार्यसुचक माथीको स्वमूल्याङ्कन र छलफल पश्चात स्थानिय तहहरूले नीतिगत रूपमा प्राथमिकताका आधारमा योजना बनाइ कार्यविस्तार गर्ने प्रतिबद्धता गरेको ।
- ✓ सम्पन्न गरिएका कार्यहरूको विवरण (खण्डकृत तथ्याङ्क) अद्यावधिक गर्ने विषेश जोड दिने भनि निर्णय भएको ।

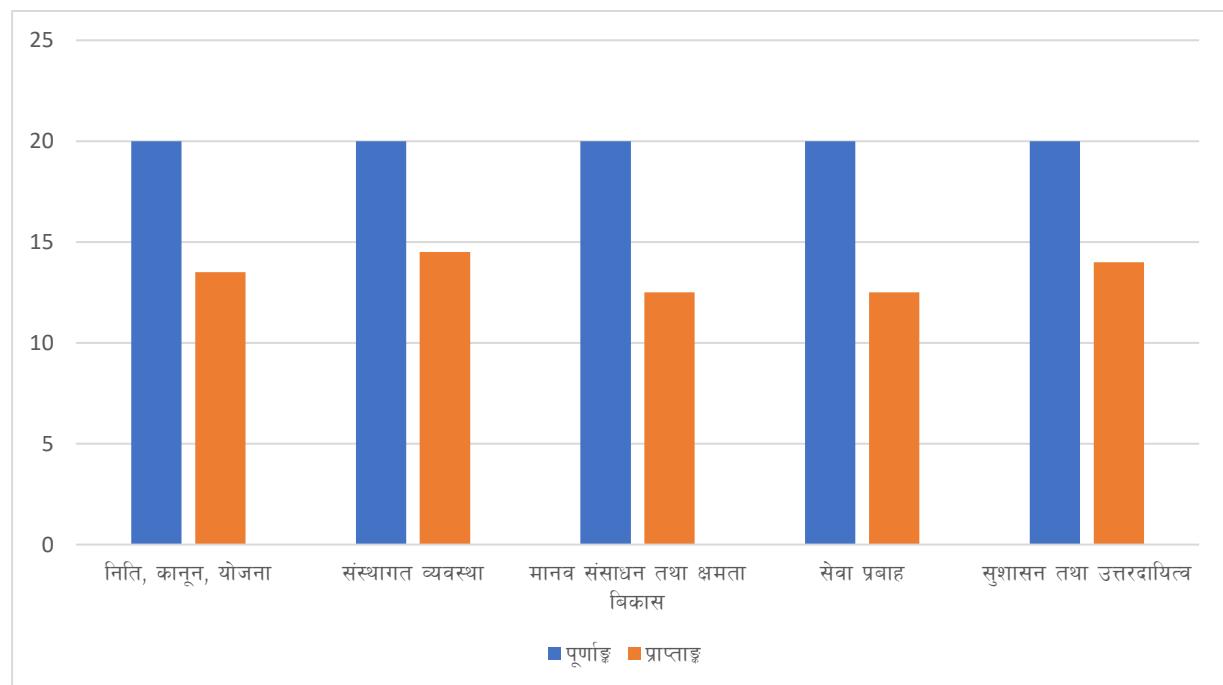
११.१ लै.स.सा.स. परीक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण

लैज़िक समानता तथा सामाजिक परीक्षणका सूचकहरू

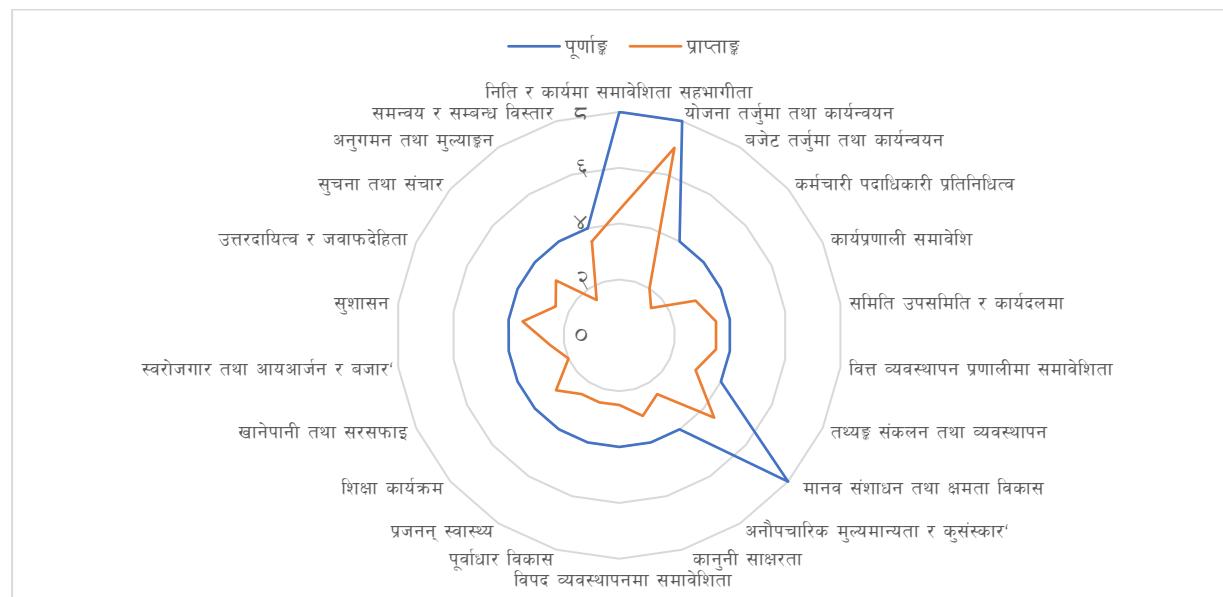

११.२ लै.स.सा.स परिक्षण सूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब

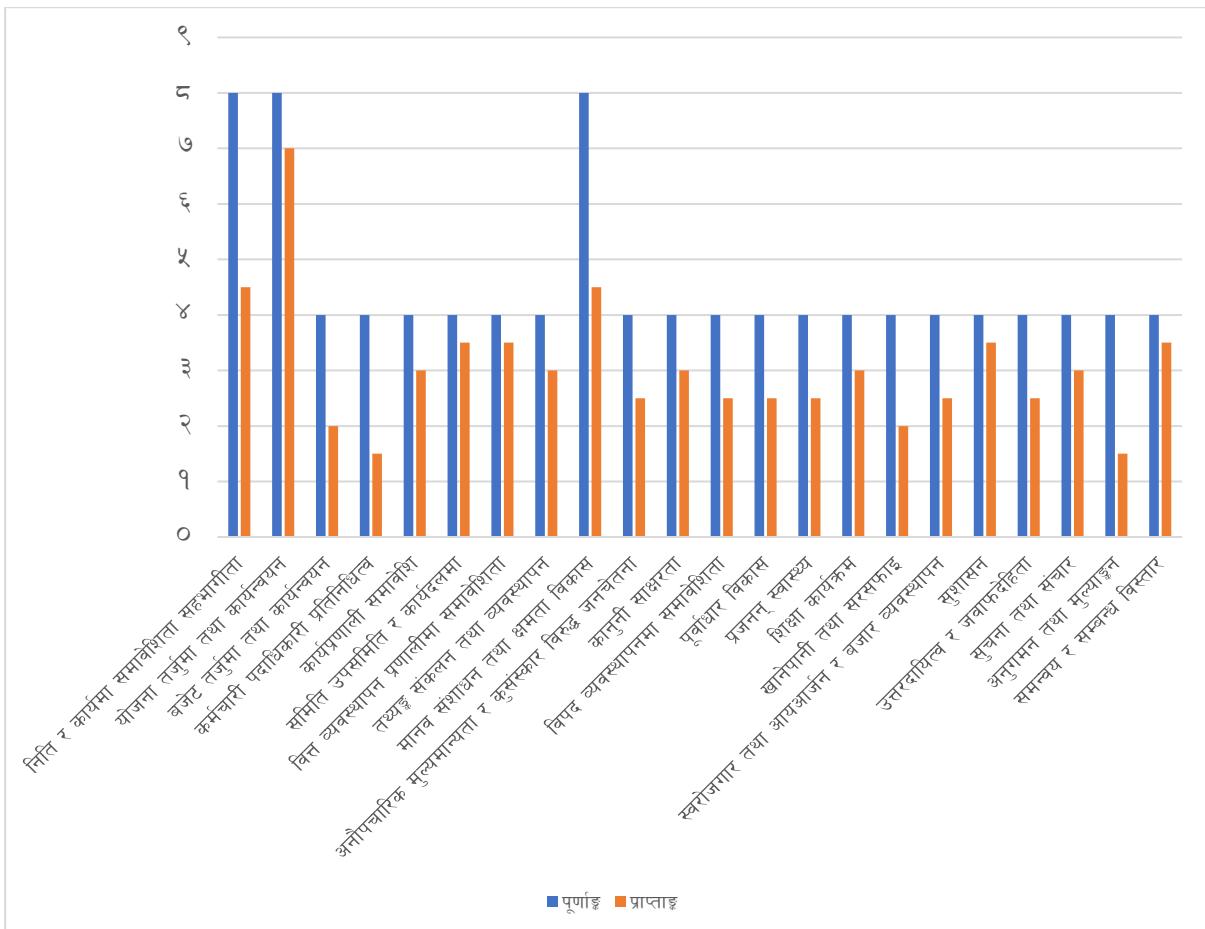
प्रस्तुत ५ वटा शिर्षक अन्तर्गतको माकुरी जालो माथी लै.स.सा.स. दृष्टिले अध्ययन गर्दा नगरपालिकाको कार्यसम्पादनमा सूचक न. २ अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा राम्रो अभ्यास गरेको पाइयो भने सूचक नं. ३ र ४ अन्तर्गतका संचालित वा योजनामा रहेका कार्यक्रमहरूमा लै.स.सा.स.का सवालमा संवेदनशिल हुनु पर्ने अवस्था रहेको पाइयो । माकुरी जालोको रातो घेरामा प्रस्तुत प्राप्ताङ्कलाई निलो घेरामा प्रस्तुत पूर्णाङ्क सम्म पुऱ्याउनका लागि नगरपालिकाले आफ्नो कार्यसम्पादनमा राम्रो अर्थात पूर्ण अङ्क प्राप्त सूचकहरू माथिका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिई कम अङ्क प्राप्त सूचकमाथि कार्ययोजना बनाइ अगाडी बढ्नलाई माकुरी जालोमा प्रस्तुत तथ्याङ्कले आधार प्रदान गर्दछ ।

११.३ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा माकुरी जालोमा प्रक्षेपण

११.४ लै.स.सा.स परिक्षण उपसूचकहरूमा प्राप्त नतिजा स्तम्भ चित्रमा प्रतिबिम्ब

लै.स.सा.स. परिक्षणका ५ वटा सूचक अन्तर्गतका २२ ओटा उपसूचकहरूलाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरि अध्ययन गर्दा नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागीता, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लगायतका उपसूचकहरूमा कम अङ्क प्राप्त भएको अवस्था छ ।

१२. सबल पक्ष, सुधार गर्नुपर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरू (SWOT Analysis)

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
नीति, कानून, योजना			
नगरपालिकाले निर्माण गरेको ऐन, नियम, कार्यान्वयित जस्ता कानूनमा दलित, महिला, एकल महिला, जनजाती आदिको सहभागिता हुने गरेको ।	निर्माण भएका नीति तथा कानूनी व्यवस्थाहरूका बारेमा नागरिकमा जानकारीको विकास गर्नुपर्ने ।	विभिन्न सार्भेदार संस्थाहरू लै.स.सा.स. सवालहरू लगायतका कार्यक्रमहरूमा क्रियाशिल छन् ।	लै.स.सा.स.सँग सम्बन्धित सवालहरूमा नीति, योजना र कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोतहरूको कमी हुनसक्ने ।
उपभोक्ता समिति गठन गर्दा आम भेला गर्ने गरिएको, उपभोक्त समितिमा कमितमा ३३ प्रतिशत महिला सहभागिता सुनिश्चित गरिएको ।	लै.स.सा.स. सम्बन्धी समान बुझाई विकासका लागि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई क्षमता विकास गर्नुपर्ने	स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा अन्य कानूनी व्यवस्थाहरूमा लै.स.सा.स.सँग सम्बन्धित विभिन्न काम, कर्तव्य र अधिकारहरू स्थानीय सरकारलाई दिइएको	महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको सहभागिता सुनिश्चितता ।
नगरपालिकाले बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा बञ्चितीकरणमा परेको समुदायलाई फाइदा पुग्ने गरी केही प्रतिशत बजेट छुट्याउने गरेको ।	आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजना तथा रणनीतिक योजना, गुरु योजना तथा पार्श्वचित्र निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्दा यसको उद्देश्य, रणनीति तथा नतिजामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बञ्चितिमा परेको व्यक्ति र समूहको आर्थिक तथा सामाजिक हैसियतमा परिवर्तन एवम् रूपान्तरण ल्याउने गरी गर्नुपर्ने ।	संघ र प्रदेश सरकारको तहबाट लै.स.सा.स.का सवाललाई प्राथमिकतामा राखिएको र स्थानीय सरकारसँग सहकार्यता गरिएको	सरोकारवालाहरूबाट भएका विद्यमान नीतिगत व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनमा प्रतिवद्धता र कार्यान्वयन नहुनु
संस्थागत व्यवस्था			
नगरपालिकामा कर्मचारी पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाती, वर्ग, लिङ्ग र समुदायको प्रतिनिधित्व हुन गरी समावेशी अवधारणाको लागू भएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समुदायस्तरका (लिङ्ग, उमेर, जात, र आर्थिक स्थिति आदि) समावेश भएको	नगरपालिकाले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको कार्य संचालनको लागि नीति, कानून र अभ्यास सम्बन्धि	पालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका

सवल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
	आधारभूत खण्डकृत सूचना, तथ्यांकको संकलन तथा अद्यावधिक गर्नुपर्ने ।	दस्तावेज निर्माण गर्ने हुँदा कार्य संचालन गर्न सजिलो हुने ।	समुदायको प्रमुख तथा निर्णयक तहमा प्रतिनिधित्व नहुनु ।
नगरपालिकाले गठन गर्ने गरेका समितिहरू, उपसमिति र कार्यदलहरूमा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समूहको समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको ।	लैङ्गिक विकास डेस्क स्थापना र सबै क्षेत्रको सहभागिता तथा समावेशिताको लागि संयन्त्र तयार गरि सहभागिता बढाउनु पर्ने ।	नगरपालिकामा लै.स.सा.स.को विकास र समावेशीकरणको लागि वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको प्रतिनिधित्व र सहभागितको संभावना रहेको ।	वञ्चितीकरणमा परेका समुदाय र व्यक्तिहरूको स्वयं ढंगले विकासको मुलप्रवाहमा सहभागि नहुनु ।
नगरपालिकाको कार्यालयमा हुने दुर्व्यवहारको नियन्त्रणको लागि सुनुवाई हुने गरेको	दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन गरि नीति नियम बनाउनु पर्ने ।		नीति नियमहरूको व्यवस्था भए तापनि कार्यान्वयन सफल रूपले हुन नसक्नु ।
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास			
जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम प्राप्त भएको ।	मानव संसाधन विकास शाखाको व्यवस्था हुनुपर्ने ।	नगरपालिका लगायत विषयगत कार्यालयहरूको एकमुष्ठ रूपमा बजेट विनियोजन तथा परिचालन गर्ने अवस्था रहेको ।	कार्यक्रम सञ्चालन तथा नीति निर्माणका लागि दक्ष जनशक्तीको कमि रहेको ।
हिंसामा परेका लक्षित वर्गलाई राहत एवं सहायता सामग्री वितरण गर्ने गरिएको ।	लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा सञ्चालन हुनुपर्ने ।	जनप्रतिनिधिहरूको कार्यक्रमप्रति सकारात्मक भावना र कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागित रहेको ।	लक्षित वर्गको न्यून चासो एवं निश्चियता रहेको ।
विपद् व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई प्राथमिकतामा राखेर गरिएको ।	नगरपालिकाको कुनै एउटा बडालाई नमूनाको लागि लैङ्गिक हिंसा रहित बडा घोषण गर्नुपर्ने ।	विपद् प्रभावित वर्गको खण्डकृत तथ्यांक संकलन गर्न सकिने अवस्था	

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
बाल क्लब तथा बाल सञ्जाल मार्फत छुवाछुत, बालविवाह, बहुविवाह, चेलिबेटी बेचविखन एवं दाईजो प्रथा लगायत कुरीति विरुद्ध जनचेतना हुने गरेको ।	समुदायस्तरमा महिला लक्षित कानूनी साक्षरता सञ्चालन हुनुपर्ने ।	लै.स.सा.स. सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरि कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू लै.स.सा.स.को बारे सचेत हुने ।	जातीय, छुवाछुत, बाल विवाह, बहुविवाह, लैङ्गिक द्विंसा जस्ता सामाजिक कुरीतिहरू रोक्न चुनौती
सेवा प्रवाह			
नगरपालिकाभित्र निर्मित भौतिक संरचनाहरू ड्रइड, डिजाइन गर्दा अपाङ्गता, बाल, महिला मैत्री हुनु पर्ने प्रावधान सहित भवन तथा संरचना निर्माण निर्देशिका कार्यान्वयनमा रहेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा लै.स.सा.स. मैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गर्नुपर्ने ।	नगरपालिकाभित्र नयाँ बन्ने भौतिक संरचनाहरू अपाङ्गता, बाल, महिलामैत्री हुनु पर्ने प्रावधान सहित भवन तथा संरचना निर्माण निर्देशिका कार्यान्वयन गर्न सकिने ।	लै.स.सा.स. सम्बन्धि व्यवहारिक अभ्यास कम भएको ।
परिवार नियोजन, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू लगायत महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालनमा रहेको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बच्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।	महिला स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा आउने ।	आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि दक्ष जनशक्ति तथा स्रोतको अभाव ।
नगरपालिकाले आफ्नो पालिकाभित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका तथा बच्चितिकरणमा परेको समुदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री, पोसाक तथा छान्त्रवृत्तिको व्यवस्था गरी सबैलाई गुणस्तरीय शिक्षाको पहुँचमा पुऱ्याउन मद्दत गरेको ।	सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गर्नुपर्ने	शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई र पूर्वाधार विकासको लागि उचित बजेटको व्यवस्था हुने	सबै वर्ग वा व्यक्तिहरूको सिप विकास गरि स्थानीय स्तरमा रोजगारको अवसर सिर्जना गर्न चुनौती रहेको

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसरहरू	चुनौतीहरू
नगरपालिकाले आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवार तथा बेरोजगार युवा लक्षित आयआर्जन तथा सिपमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति बनाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने ।		
सुशासन तथा उत्तरदायित्व			
नगरपालिकाले प्रवाह गरेको सम्पूर्ण कार्य कार्यपालिका तथा सभाले नीति नियमबाट पारित गर्ने गरेको ।	सुशासन ऐन २०६४ बमोजिम समय समयमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने ।	भ्रष्टचार निर्मुल, नागरिक सचेतिकरण तथा विधिको शासनको सुरुवात हुने ।	बहुल समाजमा एकता कायम गर्ने वा नखल्बल्याउने चुनौति ।
नगरपालिकाले जनसहभागितामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको ।	वडा कार्यालयबाट प्रदान गर्ने सेवासुविधाहरू तथा लिईने रणनीतिहरूको बारेमा सर्वसाधारणहरूलाई सूचना प्रवाह गर्नुपर्ने ।	नगरपालिकाले निर्माण गर्ने वार्षिक योजना, नीति तथा कार्यक्रमको बजेट सहित सबै वर्गमा पारदर्शी हुने ।	अनुगमन तथा मुल्याङ्कनबाट सिकेका सिकाईहरू अर्को वर्ष लागु हुने योजना तथा कार्यक्रममा समावेश नहुने ।
हरेक आ.व.मा वार्षिक समिक्षा प्रतिवेदन उपर छलफल हुने गरेको	हरेक शाखा, कार्यालय र वडा कार्यालयमा उजुरी पेटिकाको व्यवस्था गरि नागरिकका गुनासा तथा उजुरीलाई सम्बोधन तथा समाधान गर्ने व्यवस्था गरिनुपर्ने ।	लैंड्रिक भेदभाव विरुद्ध क्षतिपूर्ति सहितको न्यायिक सुनुवाईको व्यवस्था रहेको ।	सामाजिक सुरक्षालाई पूर्ण बनाउनको लागि बजेटको व्यवस्था गर्नु ।

१३. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोरन	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
१. नीति, कानून, योजना								
२०	१४.५	१.१ नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.स.को दृष्टीले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा गर्ने ।	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखाहरू	१ आ.व.	पर्ने	
		१.२ स्थानीय तहले महिला र पुरुष लगायत लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैंगिक परिक्षण तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरू बनाउने ।	महिला विकास शाखा / सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखाहरू	१ आ.व.	पर्ने	
		१.३ स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा त्याएका ऐन, नियम तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधानको निर्माण गर्नुपर्ने ।	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	कार्यपालिका	कार्यपालिका	६ महिनाको अवधि	पर्ने	
		१.४ नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४० प्रतिशत महिलाहरूको सहभागीता सुनिश्चितता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिने ।	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	गाउँसभा	नगरपालिका अध्यक्ष	निरन्तर	पर्ने	
२. संस्थागत व्यवस्था								
		२.१ नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (कर्मचारी/ पदाधिकारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा तथा कार्यपालिका	कार्यपालिका	सरोकारवाला निकाय	१ वर्ष		नपर्ने
		२.२ नगरपालिकाले महिला तथा विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहनसहन बुझेको साथै महिला संबेदनशील कर्मचारी	सम्बन्धित शाखा तथा कार्यपालिका	कार्यपालिका	सरोकारवाला निकाय	१ वर्ष	पर्ने	

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोन	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
		वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने ।						
	२.३	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति निर्माण गर्ने ।	सम्बन्धित शाखा तथा कार्यपालिका	कार्यपालिका	सरोकारवाला निकाय	१ बर्ष	पर्ने	
	२.४	नगरपालिकामा लैङ्गिक विकास हेतु इकाईको व्यवस्था गर्ने ।	महिला विकास शाखा	कार्यपालिका	महिला विकास शाखा	आगामी ६ महिना	पर्ने	
	२.५	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समूहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था गर्ने र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।	प्र.प्र.अ कार्यपालिका	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखाहरू	१ बर्ष	पर्ने	
	२.६	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने ।	प्र.प्र.अ.	कार्यपालिका	सबै शाखाहरू	आगामी ६ महिना		नपर्ने
	२.७	नगरपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने ।	योजना शाखा	कार्यपालिका	योजना शाखा	१ बर्ष	पर्ने	
३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास								
	३.१	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेट्ने र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक संवेदनशील भाषाको प्रयोग गर्ने तथा तालिमको गुणस्तुर, सेवा सुविधा सम्बन्धी पृष्ठपोषण गर्ने ।	महिला शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	निरन्तर	पर्ने	
	३.२	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम,	महिला शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	निरन्तर	पर्ने	

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोन	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
		क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण) मा बजेट विनियोजना गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।						
	३.३	नगरपालिकामा मानव संशाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था गर्ने र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गर्ने ।	प्र.प्र.अ	कार्यपालिका तथा सभा	प्रशासन शाखा	१ वर्ष	पर्ने	
	३.४	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	प्र.प्र.अ	कार्यपालिका तथा सभा	प्रशासन शाखा	१ वर्ष	पर्ने	
	३.५	महिला हकहित र अधिकार सम्बन्धी बेझिंग घोषणापत्रले समेटेका १२ वटा प्रतिवद्वताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका पदाधिकारी/कर्मचारीलाई जनाकारी गराउने र सोको अभिमुखीकरण गराउने	महिला शाखा	कार्यपालिका तथा सभा	प्रशासन शाखा तथा महिला शाखा	१ वर्ष	पर्ने	
	३.६	लैंगिक हिंसारहित नगरपालिका घोषण गर्ने र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिने ।	प्र.प्र.अ तथा महिला शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	१ वर्ष		नपर्ने
	३.७	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानुनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धी प्रकृया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गर्ने ।	न्यायिक समिति	कार्यपालिका	कार्यपालिका	१ आ.व.	पर्ने	
४. सेवाप्रवाह								
२०		४.१ नगरपालिकाका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक, तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गर्ने योजना बनाउने ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	१ आ.व.	पर्ने	

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोन	
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
		४.२ नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्षित गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जल विद्युत, विभिन्न बैकल्पिक उर्जा श्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने ।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	निरन्तर	पर्ने	
		४.३ नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पताल वा स्वास्थ्य र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरू कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	कार्यपालिका	कार्यपालिका	निरन्तर	पर्ने	
		४.४ महिला, आर्थिकरूपले विपन्न र बच्चतीकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य विमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	कार्यपालिका	स्वास्थ्य शाखा	आगामी आ ब	पर्ने	
		४.५ ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशुसेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्राविधिक) र सामाजिक परिचालक तयार नीति लिने	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	गाउँ सभा	१ आ.व.	पर्ने	
५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व								
२०	१८	५.१ नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीरण कार्यक्रममा बच्चतीकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रमाथि उठने प्रश्नहरूको सम्बोधन हुने व्यवस्था गर्ने ।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	दोश्रो चौमासिक	पर्ने	
		५.२ नगरपालिका संचालन गरेका लैडिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने	सम्बन्धित शाखा	कार्यपालिका	कार्यपालिका	१ आ.व. भित्र	पर्ने	
		५.३ अनुगमन तथा मूल्यांकनबाट सिकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने ।	योजना शाखा	कार्यपालिका	कार्यपालिका	महिलो चौमासिक		नपर्ने

निश्कर्ष र सुझावहरू

- ✓ नगरपालिकाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, परिकल्पना, नीति, कार्यनीति तथा रणनीति रहेको छ र त्यही अनुरूपले वार्षिक योजनामा जिल्लाको कार्यक्रम तथा बजेट विकासको सुरुवात भएको छ ।
- ✓ पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूलाई लैससास अवधारणा सम्बन्धि क्षमता विकास कार्यक्रम गर्ने ।
- ✓ लै.स.सा.स सम्बन्धि तालिमका लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम दिनुपर्ने ।
- ✓ अनुगमन समितिमा ३३ प्रतिशत् महिलाको सहभागिता सुनिश्चित भए तापनि कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्दा कार्यक्रमबाट लक्षितवर्गले प्राप्त गरेको लाभ र ती वर्गहरूमा कार्यक्रमले पारेको असर र प्रभावको लेखाजोखा तथा विश्लेषण हुनु पर्ने ।
- ✓ सूचना तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्दा खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानी योजना तर्जुमा गरिनुपर्ने ।
- ✓ संघिय सरकारका लैङ्गिक तथा सामाजिक विकासका नीति र प्रतिवद्धताहरूको अभ्य कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने ।
- ✓ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट विनियोजन गरि कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
- ✓ लै.स.सा.ससँग सम्बन्धित भएर गरिएका कार्यहरूको तथ्याङ्क राख्ने ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: लै.स.सा.स. परिक्षणका सूचकहरू माथि प्राप्त अङ्क

नोट: मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक प्रदान गरिएको थियो । विद्यमान स्थिति तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ । यी सूचकमा गरिएको मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गरिएको थियो ।

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणीकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशीत, सहभागिता	८	१.१.१	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लै.स.सा.सको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लै.स.सा.स दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी र शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	नगरपालिकाले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू र स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू
२				१.१.२	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लै.स.सा.सको	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा	नगरपालिकाले आफ्ना नीति, कानून, योजनाका

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरे/ नगरेको ।			लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिकरूपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको	अगाडि लै.स.सा.सको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	दस्तावेजहरू र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरू र समिति, शाखा, महाशाखा, कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू
३			१.१.३		नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश भए/ नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश भएको ।	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू आँसिक रूपमामात्र समावेश भएको ।	नगरपालिकाको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धि विषयहरू समावेश नभएको ।	नगरपालिकाका स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू
४			१.१.४		महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण गर्ने अलगौ नीतिहरू छन् । छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि,	०-१	०	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण गर्ने अलगौ नीति भएको र यस्तो नीति, स्थानीय	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लै.स.सा.स परीक्षण	लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, स्थानीय ऐन, कानुन, निर्देशिकाहरू,

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/ नगरेको ।			ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरेको ।	गर्ने अलगै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था नगरेको ।	गर्ने अलगै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरेको ।	
५			१.१.५		नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको/ नराखिएको ।	०-१	१	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको ।	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरू तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरू अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको ।	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लै.स.सा.स दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेजहरू	नगरपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लै.स.सा.स दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेजहरू
६			१.१.६		संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यान्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू	महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									कार्यान्वयन नभएको ।		
७			१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको ।	०-१	०	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण	
८			१.१.८	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे/नरहेको	०-१	०	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरू रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	नगरपालिकाको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	नगरपालिकाको श्रमसँग सम्बन्धित दस्तावेज र समीक्षा प्रतिवेदन ।	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९			८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/ नगरेको	०-१	१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि आँसि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, रणनीति, लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धि आवधिक प्रतिवेदन
१०	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे/ नगरेको ।	१.२.२	१.२.३	१.२.२	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाई प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण गरि कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण गरि कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	नगरपालिकाको महिला, बालबालिका, तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /पार्वतीचित्र /प्रोफाईल, बजेट सीमा, वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम
११				१.२.३	नगरपालिकाको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट	०-१	१	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा सबै लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केहि मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता	नगरपालिकाले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा कुनैपनि लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने	सहभागी सूचीफोटो र बडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका,

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे/नगरेको			लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने गरेको	हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकतामा पर्ने नगरेको ।	स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१२			१.२.४		योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधै) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३			१.२.५		योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए/नगरिएको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन,आवश्यकता पहिचान आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन,आवश्यकता पहिचान आवश्यकता पहिचान वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४			१.२.६		नगरपालिकाले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष	०-१	०.५	नगरपालिकाले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये	नगरपालिकाले दीगो विकासका	नगरपालिकाले दीगो विकासका	दीगो विकासका लक्ष्यहरू

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अड्डा	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्डा	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे/नगरेको ।			लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार को साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको ।	स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)
१५				१.२.७	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुर्नेगरी बने/नबनेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुर्नेगरी बनेको ।	नगरपालिकाका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	नगरपालिकाका योजनालाई महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुर्नेगरी नबनेको ।	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६				१.२.८	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए/नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए/नदिएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिएको	नगरपालिकाका उपभोक्ता समितिहरूमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना
१७	कुल अंक	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग,	०-१	१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला,	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला,	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, दस्तावेज	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी दस्तावेज	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए/ नगरिएको ।			बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पिछडावर्ग, दलित लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको ।	
१८			१.३.२		नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए/ नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको तर सोको कार्यान्वयन भएको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम
१९			१.३.३		परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरिए/ नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	१	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम वार्षिक योजनामा बजेट व्यवस्था हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									सो को आशिंकरुपमा कार्यान्वयन भएको ।		
२०				१.३.४	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए/ नगरिएको ।	०-१	१	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरुपमा संचालन गर्ने गरिएको ।	नगरपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने बजेट विनियोजन गर्ने नगरिएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम
२१			४	२.१.१	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/ कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/ नभएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/ कर्मचारी) को समानरूपमा (५०/५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/ कर्मचारी) को कम्तीमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/ कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	नगरपालिकाको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/ कर्मचारी) को नामावली
२२	संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी प्रतिनिधित्व		२.१.२	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/ नलिएको र सो	०-१	०	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक	नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्बन्धी निर्णय दस्तावेज

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					वमोजिम कार्यान्वयन भए/ नभएको ।			लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	
२३			२.१.३		नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/ नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, आदि ।
२४			२.१.४		जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने	०-१	०.५	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता	जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता	क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रतिवेदन सहभागि छनौटका आधारहरू

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिए/नगरिएको ।			प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यान्वयन नगरिएको ।	दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।	
२५	कर्मप्रणाली सम्बन्धी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि नगरपालिकाको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	लैज़िग हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि
२६			२.२.२	नगरपालिकामा लैज़िक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ/छैन ? (लैज़िक विकास डेस्क वा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकामा लैज़िक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैज़िक विकास डेस्क वा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र	नगरपालिकामा लैज़िक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैज़िक विकास डेस्क वा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था	नगरपालिकामा लैज़िक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैज़िक विकास डेस्क वा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था	नगरपालिकामा लैज़िक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैज़िक विकास डेस्क वा लैज़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था	संगठन संरचना र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरू

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	संरचनाको व्यवस्था नगरिएको ।	
२७			२.२.३	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/ नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन लागु गरेको ।	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता नरहेको ।	नगरपालिकाबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता नरहेको ।	आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका
२८			२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेनगरेको ।	०-१	१	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता र यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेको ।	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए नरहेको र यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले बडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्बन्धि छलफल समावेशी भए	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									नभएको अनुगमन नगरेको ।	नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	
२९	समिति, उपसमिति र कार्यदल प्रतिनिधित्व		४	२.३.१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे/ नरहेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
३०				२.३.२	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाए/ नपाएको	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाएको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा विज्ञतीकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल नसकेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा छलफल, सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका	नगरपालिकाले गठन गरेको समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल, सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका
३१				२.३.३	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा	०-१	०.५	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको	नगरपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुभाव दिने गरे/ नगरेको ।			अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुभाव दिने गरेको ।	अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुभाव दिने गरेको ।	अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धि कार्यमा नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण र सुभाव केहीपनि दिने नगरेको ।	प्रतिवेदन
३२			२.३.४		नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुभावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे/ नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुभावहरूको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितीकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुभावहरूको कार्यान्वयन आंशिक हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुभावहरू कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुभावहरू कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन
३३		वित्त व्यवस्थापन समितिमा सम्बोधिता	४	२.४.१	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिँसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिँसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिँसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता	नगरपालिकामा लैङ्गिक हिँसा निवारण, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत	कोष संचालन कार्यविधी कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					उल्लेखगरी छुटै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको।			लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुटै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुटै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३४			२.४.२		आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५			२.४.३		नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको तर सो	नगरपालिकामा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको कार्यविवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार	
									अनुसार कार्य नभएको ।			
३६			२.४.४	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेनगरेको र कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने गरे/ नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने गरेको ।	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने गरेको ।	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने नगरेको ।	नगरपालिकाले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धि सूचना दिने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम	
३७		संकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/ नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन नगरेको ।	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन नगरेको ।	खण्डकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण (नगरपालिका प्रोफाईल) ।
३८		संकलन तथा व्यवस्थापन		२.५.२	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे/ नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं	नगरपालिकाले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डकृत सूचना/ तथ्याङ्क संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं	खण्डकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुगत विवरण र नक्शांकन (नगरपालिका प्रोफाईल) ।	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	
३९			२.५.३		नगरपालिकाले आफ्नो पाश्वर्चित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले आफ्नो पाश्वर्चित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो पाश्वर्चित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो पाश्वर्चित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	नगरपालिका पाश्वर्चित्र र खण्डीकृत तथ्याङ्क तथा सूचनाको विवरण
४०			२.५.४		नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरेपनि तथ्याङ्क अध्यावधिक नगरेको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए/नआएको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो कार्यविधि	बार्षिक विकास कार्यक्रम,

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	
४२			३.१.२	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कमर्चारी / लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिए पनि तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	नगरपालिकाका पदाधिकारी/कमर्चारी / लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धि तालिम लिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण सहभागीको छनौट आधार वार्षिक विकास कार्यक्रम	
४३			३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	०.५	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरू नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुल तालिम मूल्यांकन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
										सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	
४४			३.१.४	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	१	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	नगरपालिकामा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राविधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन	
४५			३.१.५	नगरपालिकामा लैड्जिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धितालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	०.५	नगरपालिकामा लैड्जिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धितालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	नगरपालिकामा लैड्जिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धितालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	नगरपालिकामा लैड्जिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धितालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति भएको	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/ पदाधिकारीको विवरण	
४६			३.१.६	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था	०-१	०	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/	नगरपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्र/	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण	

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको			व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	
४७			३.१.७		नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको	०-१	०	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	नगरपालिकामा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८			३.१.८		महिला हक हित र अधिकार सम्बन्ध बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्ताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/नगरेको	०-१	०.५	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्ध बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्ताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका सवै पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्ध बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्ताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका केहि पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्बन्ध बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्ताका सम्बन्धमा नगरपालिकाका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४९	अनेपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनवेतार		४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको	लैङ्गिक हिंसा मुक्त नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण
५१				३.२.३	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	१	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने केहि हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	नगरपालिकाले महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.२.४	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि)	नगरपालिकाले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि)	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	हटाउन केही कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	
५३	वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन	४	३.३.१	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०.५	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरेको	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूमध्ये आंशिकरूपमा मात्र अभिमुखीकरण गरेको ।	नगरपालिकाका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, विषयगत कानूनहरू, नगरपालिकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्बन्धमा कुनै पनि अभिमुखीकरण नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु	
५४			३.३.२	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य, सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	०-१	०.५	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य, सभाका सदस्य र	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य, सभाका सदस्य	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य	नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य	वार्षिक विकास कार्यक्रम

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे/नगरेको			प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कसैलाई पनि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्बन्धि प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका विषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण नगरेको	कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५५			३.३.३		नगरपालिकाका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	१	नगरपालिकाका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भएको ।	नगरपालिकाका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भएको ।	नगरपालिकाका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन नभएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६			३.३.४		नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट	०-१	१	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल	नगरपालिकामा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					उनीहरू लाभान्वित भए/ नभएको ।			बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरू लाभान्वित भएको ।	
५७	विवेचनमा सम्बन्धित विषय	४	३.४.१	नगरपालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्ध मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/ नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/ नराखेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्ध मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	नगरपालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्ध मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	नगरपालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्ध मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका	
५८			३.४.२	स्थानीतहमा विपद सम्बन्ध तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी	०-१	०.५	स्थानीतहमा विपद सम्बन्ध तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय	स्थानीतहमा विपद सम्बन्ध तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा	स्थानीतहमा विपद सम्बन्ध तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा	नगरपालिकाको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी दस्तावेज	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे/नगरेको ।			समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराखनुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	
५९			३.४.३		समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	४	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	प्राथमिकता दिईएका आधारहरू तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०			३.४.४		विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधै महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहींमात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको ।	विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन निर्णय पुस्तिका उपस्थिति विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।			सम्बन्धि भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धि भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	संरचनाको स्वीकृत ड्रइड, डिजायन, तथा लागत अनुमान संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।
६३			४.१.३		नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको भएतापनि सो	नगरपालिकाले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्बन्धि नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैज़िक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको	भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									वर्मोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।		
६४			४.१.४	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न वैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाई समेटी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न वैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेटनेगरी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न वैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न वैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन नगरेको ।	नगरपालिकाले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटी परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न वैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्ने प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन नगरेको ।	
६५	स्वस्थ प्रजाः	४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको तर सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन
६६			४.२.२	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी	०-१	०.५	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल वा	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल	नगरपालिकाको कार्यालय, अस्पाताल	शाखागत कार्य विवरण

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार	
					र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।			स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यान्वयन समेत भएको ।	वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यान्वयन नभएको ।	वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी अलगै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	अनुगमन प्रतिवेदन
६७			४.२.३		परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्करी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरू) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू सबै वडाहरूमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि केहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरूमा मात्र संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
६८			४.२.४		महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य विमा गर्न	०-१	०	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।			स्वास्थ्य विमा गर्ने सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको ।	समुहको स्वास्थ्य विमा गर्ने सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	समुहको स्वास्थ्य विमा गर्ने सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६९	स्थान कार्यक्रम	४	४.३.१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो बालबालिकाहरू विद्यालय भर्ना भएको ।	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्बन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन	
७०			४.३.२	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी	०-१	१	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका केही बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक	नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन	

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए/ नमिलाएको ।			गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	र छात्रबृत्तिको व्यवस्था नगरेको ।	
७१			४.३.३		निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/ नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै: अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०.५	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण
७२			४.३.४		विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू विद्यालयको वार्षिक योजना कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अड्डा	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्डा	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७३	४.४.१ नगरपालिकाको कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे/ नगरेको ।	४.४.२ नगरपालिकाको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/ नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	नगरपालिकाको कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिकरूपमा गरेको ।	नगरपालिकाको कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन			
७४			०-१	०.५	नगरपालिकाको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको तर स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको ।	नगरपालिकाको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन ।			

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७५			४.४.३	नगरपालिकाका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धिध गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धिध गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धिध गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम केही गाउँ वस्तीहरूमा मात्र सञ्चालन हुने गरेको ।	नगरपालिकाका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता अभिवृद्धिध गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरूमा सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन	
७६			४.४.४	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति	०-१	०.५	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र	नगरपालिकाका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परम्परागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार	
					कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे/ नगरेको ।			रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने गरेको ।	र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा हुने नगरेको ।	र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत नभएको	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।	
७७	स्वरोजगार तथा आवासन र बजार व्यवस्थापन			४	४.५.१	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कान समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/ नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कान समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरेको ।	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कान समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाको आवधिक योजना, वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कान समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अड्ड	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्ड	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७८				४.५.२	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरेको ।	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाद्य प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धि प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार
८०				४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहेको र सो	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने नगरपालिकाको नीति नहरेको ।	वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	कार्यान्वयन नभएको ।		
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	४	५.१.१	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।
८२			५.१.२	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो बमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो बमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो बमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	नगरपालिकाले विधिको शासन प्रवर्द्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो बमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अड्डा	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्डा	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको / नगरेको ।	०-१	०.५	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्ने रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे / नगरेको ।	०-१	१	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्ने रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्ने रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गर्ने रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८५	उत्तरदायित्व र जावाफौटहता	४	५.२.१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा संचालित सबै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले आंशिकरूपमा केहि कार्यक्रमको मात्र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले कुनैपनि कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८६				५.२.२	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे/ नगरेको	०-१	०.५	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका केही व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको कहिलेकाहीं मात्र उपस्थिति रहने गरेको	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन
८७				५.२.३	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा प्रश्न उठाने गरे/ नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरे/ नगरेको ।	०-१	०	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट नगरपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरूको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	नगरपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									सम्बोधन हुने नगरेको ।	सम्बोधन गर्ने नगरेको ।	
८८			५.२.४	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए/नल्याएको ।	०-१	१	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे तापनि कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्बन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।	
८९	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई	४	५.३.१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	नगरपालिकाले नियमितरूपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्बन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन	
९०			५.३.२	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित	

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
											सामाग्रीहरूको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति विवरण
९१			५.३.३	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	१	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	नगरपालिकाले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धि सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित नगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरूको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण	
९२			५.३.४	नगरपालिकामा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०.५	नगरपालिकामा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	नगरपालिकामा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	नगरपालिकामा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धि कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	सहभागी तालिम स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अड्डा	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्डा	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार	
९३	मूल विषय	संचालन तथा समाजिक कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुरोगति लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	४	५.४.१	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	नगरपालिकाबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन
९४				५.४.२	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुरोगति लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	०	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुरोगति लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुरोगति लाभ, असर र प्रभाव आशिंकरुपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	नगरपालिकाले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुरोगति लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन	
९५				५.४.३	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेको ।	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाही केही कार्यक्रममा	नगरपालिकाको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन	

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
									मात्र छलफल हुने गरेको ।		
९६			५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	०	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम	
९७		सम्बन्धित विषय	४	५.५.१	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे/नगरेको ।	०-१	१	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरूपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	नगरपालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्बद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची
९८				५.५.२	लैंड्रिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	लैंड्रिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत	लैंड्रिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल	लैंड्रिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल नभएको ।	छलफलको निर्णय पुस्तिका

सि.नं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
								छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।		
९९			५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक समावेशी विकास सम्बन्ध क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे/ नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्ध क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्ध क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
१००			५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्ध राष्ट्रिय कार्ययोजनामा नगरपालिकाको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्ध राष्ट्रिय कार्ययोजनामा नगरपालिकाको जिम्मेवारी भनि उल्लेख	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्ध राष्ट्रिय कार्ययोजनामा नगरपालिकाको जिम्मेवारी भनि	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा नगरपालिकाको जिम्मेवारी भनि	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण	

सि.नं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अड्डा	सूचक नं	सूचक	सूचकको अड्डा	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
					विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे/ नगरेको ।			गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।	

अनुसूची २: लै.स.सा.स परिक्षण कार्यशालामा उपस्थीत सहभागीहरूको विवरण

क्र स	नाम	पद	सम्पर्क न.	इमेल	लिङ्ग			सामाजिक समावेशीकरण						
					म	पु	अन्य	बा क्षे	जनजाती तराइ तथा पहाड	दलित तराइ तथा पहाड	मधेसी	मुस्लीम	अन्य	अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरू
१	नेत्र राज अधिकारी	नगर प्रमुख	९८५७०३४०३३			✓								
२	शिव कुमारी चौधरी	उप-प्रमुख	९८५७०१४५३६		✓									
३	शान्ता सेन	कार्यपालिका सदस्य	९८४७०६३१४१		✓									
४	गणेश प्रसाद अर्याल	प्र. प्र. अ.	९८५७०८६९११	gparyal35@gmail.com		✓								
५	लोकराज पैयी	उप-सचिव	९८५७०१४७५३			✓								
६	चुडामणि भट्टराई	जन स्वास्थ्य अधिकारी	९८५११८०७७८			✓								
७	विपिन खनाल	अधिकृत छैठौ	९८४७३०५७४७१			✓								
८	लक्ष्मी कंडेल	अधिकृत छैठौ	९८५७०४९०२४		✓									
९	लक्ष्मी हमाल	कार्यपालिका सदस्य	९८५७०५२३३२		✓									
१०	केशव राज गैरे	लेखा अधिकृत	९८५७०१४४९९			✓								
११	प्रकाश वि. क.	क. अ.	९८५७०१४७५२			✓								
१२	फर्सुराम अधिकारी	रोजगार संयोजक				✓								
१३	विष्णु प्रसाद अधिकारी	खरिदार	९८४६६३८८७७			✓								
१४	महेन्द्र न्यौपाने	स. ले. पा.	९८६४४५६०३६			✓								

क्र स	नाम	पद	सम्पर्क न.	इमेल	लिङ्ग		सामाजिक समावेशीकरण							
					म	पु	अन्य	बा क्षे	जनजाती तराइ तथा पहाड	दलित तराइ तथा पहाड	मधेसी	मुस्लीम	अन्य	अपाइगता भएका व्यक्तीहरू
१५	रिता खनाल	ले. पा.	९८६०४९०९८९		✓									
१६	डिल्लीराज भट्टराई	अधिकृत	९८६८७२५१४०			✓								
१७	शारदा गुप्ता	म. वि. नि.	९८६४५७९७४०		✓									
		जम्मा			६	११								

जनप्रतिनिधीको संख्या : ५

कर्मचारीको संख्या : १२

अन्य सहभागीको संख्या :

अनुसूची ३: माइन्युट

आज दिनि २०७८ चैन २० गते शिवराज नगरपालिकाको GESI Audit को प्रारम्भिक चरणमा
खलफल दर्तक तापि नगर प्रमुख भी नेवराज अधिकारीज्यूको अध्यक्षतामा देहायको उपस्थितीमा
बैठक बसी निम्ननुसारको नियर्णय गरियो ।

उपस्थिती:

	श्री शिव कुमारी चौधरी	नगर उप प्रमुख
	श्री गणेश प्रसाद अर्याल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
	श्री लोकराज पन्धी	उपसचिव, शिक्षा शाखा
	श्री श्वीभूति शान्ता सेन	कार्यपालिका सदस्य
	श्री चन्द्र बहादुर गहतराज	कार्यपालिका सदस्य
	श्री लक्ष्मी हमाल	कार्यपालिका सदस्य
	श्री चुडामणी भट्टराई	जनस्वास्थ्य अधिकृत
	श्री केशवराज गौर	लेखा अधिकृत
	श्री लक्ष्मी कंडेल	योजना शाखा
	श्री विपिन खनाल	सामाजिक विकास शाखा

प्रस्तावहठ

- १ अर्थात् वया राजिति गान्धी संवत्सरामा।
 २ कार्यक्रम गान्धी संवत्सरामा।

निर्णय १

प्रस्ताव १ जाप्ति इनकल गांधी ते स. श. ए. अर्थात् वया राजिति तग्दा प्रबुरुषांचे रंभोजक व्हैरंग ठारी निह राज्यामध्ये अर्थात् वया राजिति गान्धी गान्धी विर्य गारियो।

- १ रंभोजक - श्री नेहराम आदेकारी
 २ राज्य - श्री बिल कुमारी विजय
 ३ राज्य - श्री उमिंग उसाद आर्याल
 ४ राज्य - श्री विपिन रुद्राल
 ५ राज्य - श्री लक्ष्मण राज्याल
 ६ राज्य - श्री लक्ष्मी हमाल
 ७ राज्य - श्रीमती अगला विजय
 ८ राज्य - श्री छारण गुप्ता
१.
 १०
 ११.

निर्णय २

प्रस्ताव २ जाप्ति इत्तुन गांधी ते स. श. ए. अर्थात् वया राजितालिका संवत्सर व्हैरंग ठारी निह राज्यामध्ये १. कार्यक्रम लागिति गान्धी विर्य गारियो।

- १ व्हैरंगोजक - श्री लक्ष्मी हमाल (डार्चालेका राज्य)
 २ राज्य - श्री विपिन रुद्राल (श्री विहारा)

अनुसूची ४: कार्यक्रमका केही तस्वीरहरू

